

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI,
COMERȚ ȘI ANTREPRENORIAL

romania2019.eu

Aprob.

Klaus Werner IOHANNIS

Președintele României

De acord

Vasile Dănilă

Prim-ministru

MEMORANDUM

Avizat: Ana BIRCHALL, Ministrul Justiției

Eugen Orlando TEODOROVICI, Ministrul Finanțelor Publice

De la: Teodor MELEȘCANU, Ministrul Afacerilor Externe

George CIAMBA, Ministru Delegat pentru Afaceri Europene

Ștefan-Radu OPREA, Ministrul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat

---

Tema: *Semnarea de către România a Acordului privind Protecția Investițiilor între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte (în continuare „API UE-Vietnam”)*

Prezentul memorandum a fost elaborat și promovat în baza Legii nr. 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană (UE) și statele sale membre, pe de-o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte.

Acest demers este complementar celor de la nivelul UE (vizând aprobarea deciziei Consiliului Uniunii Europene privind semnarea în numele UE a Acordului) și acoperă partea de procedură, la nivel național, necesară în vederea semnării acestui acord de către România, alături de UE și de celelalte state membre UE.

În vederea adoptării *Propunerii de Decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului privind Protecția Investițiilor între Uniunea*

Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte, aceasta va fi inclusă pe agenda COREPER I, la 19 iunie 2019.

Adoptarea deciziei de semnare la nivelul Consiliului Uniunii Europene se va face în cadrul reuniunii Consiliului Afaceri Generale, care va avea loc în data de 25 iunie 2019.

I. Elemente de context și istoricul negocierilor

La 23 aprilie 2007, Consiliul UE a adoptat directivele de negociere în vederea încheierii unor Acorduri de Comerț Liber regionale cu țările membre ale Asociației națiunilor din sud-estul Asiei¹ (ASEAN). La 22 decembrie 2009, Consiliul UE a aprobat începerea negocierilor bilaterale cu statele ASEAN. Negocierile pentru încheierea unui Acord de Comerț Liber, dintre UE și Republica Socialistă Vietnam (în continuare „Vietnam”), au început în anul 2012. Directivele de negociere ASEAN au fost modificate la 15 octombrie 2013, permițând astfel Comisiei să negocieze și în domeniul protecției investițiilor.

În anul 2015, Comisia Europeană a solicitat avizul Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) cu privire la competența exclusivă a UE în vederea semnării și încheierii Acordului de Comerț Liber cu Singapore. Prin Avizul 2/15 din 16 mai 2017, CJUE a constatat existența competenței partajate pentru semnarea acordului, în forma sa din 2014. În consecință, Comisia a propus și discutat cu statele membre o nouă „arhitectură” a acordurilor comerciale, în sensul separării domeniului protecției investițiilor (competență partajată) de celelalte prevederi ale acordurilor de liber schimb (competență exclusivă a UE). Această soluție a fost aplicată acordurilor comerciale cu Japonia, Singapore și Vietnam.

Negocierile în vederea încheierii Acordurilor de Comerț Liber (ACL), respectiv Protecția Investițiilor (API) UE-Vietnam au fost precedate de cele în vederea încheierii Acordului de Parteneriat și Cooperare (APC), care a intrat în vigoare în octombrie 2016. APC UE-Vietnam constituie un cadru legal care permite aprofundarea relațiilor între cele două părți într-o varietate de domenii, precum dialogul politic, comerț, energie, transport, drepturile omului, educație, știință și cercetare, justiție, dreptul de azil și migrație.

Temeiul juridic, în vederea semnării de către UE a API UE-Vietnam prin decizia Consiliului UE, este reprezentat de art. 218 alin. (5) al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), urmând ca încheierea acordului să fie realizată conform prevederilor art. 218 alin. (6) TFUE, prin Decizia Consiliului UE,

---

¹ ASEAN este constituită din Indonezia, Malaysia, Singapore, Thailanda, Filipine, Brunei, Cambodgia, Laos, Myanmar și Vietnam.

având consimțământul Parlamentului European și fiind ratificat de către statele membre în conformitate cu legislația națională a acestora.

II. Prevederile relevante ale Acordului

Dispozițiile API UE-Vietnam reflectă noua abordare a UE în materie de protecție a investițiilor, care are ca obiectiv asigurarea unui echilibru între necesitatea instituirii unui nivel de protecție adecvat pentru investitori și investițiile acestora și prerogativa statelor de a reglementa în interes public. Acordul include obligațiile standard în materie de protecție a investițiilor (e.g. tratamentul național, tratamentul just și echitabil, libertatea de a transfera fonduri care au legătură cu investiția, protecția împotriva exproprierii fără compensare), precum și dispoziții care prevăd expres dreptul de a reglementa în interes public.

API UE-Vietnam cuprinde noul sistem propus de UE pentru soluționarea diferendelor dintre investitori și state (care a fost inclus și în Acordul economic și comercial cuprinzător dintre UE și Canada - CETA, precum și în API UE-Singapore), respectiv Sistemului Curților de Investiții. Acesta presupune înființarea unui tribunal de primă instanță și a unui tribunal de apel, competente în soluționarea diferendelor între investitori și stat, având la bază prevederile Acordului.

În cadrul Consiliului Uniunii Europene, România a fost unul dintre statele care au susținut modernizarea actualului sistem de soluționare a litigiilor între investitori și state (ISDS), izvorâte din tratatele internaționale privind protejarea investițiilor încheiate de către statele membre, promovând tranziția de la paradigma arbitrajului comercial la reglementarea diferendelor între investitori și state, realizată de către o curte permanentă, organizată pe două niveluri de jurisdicție. În contextul exercitării de către România a Președinției Consiliului UE în primul semestru al anului 2019, în cadrul dezbaterilor multilaterale privind reforma ISDS desfășurate sub egida Comisiei ONU pentru Dreptul Comercial Internațional (UNCITRAL), România a susținut inițiativa constituirii unei Curți Multilaterale de Investiții, obiectiv asumat politic în contextul Președinției. Sistemul Curților de Investiții prevăzut de API UE-Vietnam, la nivel bilateral, reprezintă o materializare a poziției României în acest domeniu.

III. Relevanța acordului pentru România

Vietnam reprezintă al doilea cel mai mare partener comercial al UE din regiunea Asiei de Sud-Est și este una dintre economiile cu cea mai rapidă creștere din lume, cu o medie de creștere anuală a produsul intern brut (PIB) de 6%. Rata de creștere a PIB în primul trimestru din 2018 s-a situat la 7,38%, din punctul de vedere al valorii totale (240,77 miliarde USD), ocupând locul 47 în lume iar al valorii „per capita” (2.546 dolari USD), situându-se pe locul 129 la nivel mondial. Vietnamul este clasat pe locul 68 în top 190 de economii (față de locul 82 la nivelul anului 2016 și 99 în 2013) din punctul de vedere al ușurinței de a face afaceri, potrivit ultimei evaluări anuale a Băncii Mondiale, cu referire la perioada 2008 - 2017. Având o

populație medie a țării în 2016, estimată la 94,6 de milioane de locuitori, Vietnamul are o populație urbană de 32,2 milioane de locuitori, reprezentând 34% din total, iar 64% reprezintă tineri cu vârste între 18 și 32 de ani. În distribuția forței de muncă, agricultura se menține prioritară (38,6%) urmată de industrie (26,7%) și servicii (34,7%).

Accesul investitorilor din UE pe piața vietnameză va fi facilitat prin aplicarea Acordului de Comerț Liber (ACL) UE-Vietnam, care a îmbunătățit substanțial accesul companiilor europene într-o serie de domenii precum serviciile profesionale, de mediu, de poștă și curierat, bancare și de asigurări, transport maritim, producție de alimente și băuturi, fertilizanți, cauciuc, plastic, ceramică, materiale de construcții etc. În plus, Vietnam s-a angajat ca, dacă în viitor va acorda un tratament mai favorabil investitorilor dintr-un stat terț, să acorde automat acest tratament și investitorilor europeni. Dispozițiile API UE-Vietnam completează dispozițiile din ACL UE-Vietnam referitoare la liberalizarea investițiilor, asigurând protecția acestor investiții în conformitate cu noua abordare a UE în materie. Angajamentele asumate de UE în general și de România în special în cadrul celor două acorduri sunt similare celor deja asumate în acordurile comerciale și de investiții încheiate recent la nivel UE, e.g. Acordul economic și comercial cuprinzător dintre UE și Canada - CETA, precum și ACL și API UE-Singapore. Potrivit datelor Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC), la 30 aprilie 2018, numărul societăților cu capital mixt româno-vietnamez în România, s-a ridicat la 942, cu o valoare a capitalului social de 4,96 milioane USD. Ponderea în numărul total al societăților cu participație străină la capital din România este de 0,41%, iar din punctul de vedere al valorii investiției, Vietnamul ocupă locul 70 în clasificarea investițiilor străine directe după originea geografică (0,01% în totalul investițiilor străine din România).

IV. Cadrul juridic al relațiilor economice dintre România și Vietnam

Relațiile bilaterale între România și Vietnam sunt guvernate de: *Acordul de Cooperare Economică dintre Guvernul României și Guvernul R.S. Vietnam, semnat la 23 iunie 2009, la București; Acordul privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București, la 1 septembrie 1994; Acordul privind evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale, semnat la Hanoi la 8 iulie 1995.*

De la data intrării sale în vigoare, IPA UE-Vietnam va înlocui toate tratatele bilaterale de investiții dintre Vietnam și statele membre UE, inclusiv cel încheiat între Vietnam și România (în vigoare, în prezent).

La 18 august 2010 a fost aprobat, în ședința Guvernului, Memorandumul privind semnarea Protocolului privind Amendarea Acordului între Guvernul României și Guvernul R.S. Vietnam privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București, la 1 septembrie 1994. Obiectivul amendării Acordului de investiții a fost compatibilizarea prevederilor cu acquis-ul UE. Prin angajarea UE în

negocieri directe cu Vietnam în vederea încheierii IPA, negocierile bilaterale între România și partea vietnameză au fost suspendate.

Față de cele de mai sus, vă rugăm să aprobați:

- a) Semnarea de către România a *Acordului privind Protecția Investițiilor între Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte;*
- b) Având în vedere faptul că semnarea Acordului este preconizată în perioada imediat următoare adoptării Deciziei de semnare în cadrul Consiliului Afaceri Generale, fără ca o dată să fie stabilită, Acordul să fie semnat de către Ștefan-Radu Oprea, Ministrul pentru Mediul de Afaceri Comerț și Antreprenariat.